

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний аграрний університет імені В. В. Докучаєва

**ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ
ПРОБЛЕМИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ**

ПРОГРАМА

Міжнародної науково-практичної конференції

24 квітня 2015 р.

Харків – 2015

Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва, Україна
Белорусский национальный технический университет, Беларусь
Ташкентський фінансовий інститут, Узбекистан
Університет штату Пенсільванія, США
УО «Белорусская государственная сельскохозяйственная академия»,
Беларусь
УО «Белорусский государственный аграрный технический университет»
Беларусь
ФГБОУ ВПО «Воронежский государственный аграрный университет имени
императора Петра I»,
ФГБОУ ВПО Кубанский государственный аграрный университет
ФГОУ ВПО Российский экономический университет им. Г.В. Плеханова
Вінницький національний аграрний університет
Державний університет телекомунікацій
Житомирський національний агроєкологічний університет
Інститут агроєкології та природокористування НААН України, Київ
Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН
Інститут тваринництва НААН України
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана,
м.Київ
Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С. З. Гжицького
Львівський національний аграрний університет
Національний технічний університет «Харківський політехнічний
інститут»
ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН
Сумський національний аграрний університет
Таврійський державний агротехнологічний університет, Україна
Технологічно-економічний коледж Миколаївського національного аграрного
університету
Уманська філія Приватного вищого навчального закладу
«Київський інститут бізнесу та технологій»
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Уманський національний університет садівництва
Харківська державна зооветеринарна академія, Україна
Харківський інститут фінансів УДУФМТ, Україна
Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця
Харківський національний технічний університет сільського господарства
ім. П.Василенка

СЕКЦІЯ 1
ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА ТА РОЗВИТОК
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

1. *Алієв Ф.М., здобувач, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, Україна*
Передумови розвитку логістичної системи сільськогосподарських підприємств
2. *Антощенкова В.В., канд. екон. наук, Харківський національний технічний університет сільського господарства ім. Петра Василенка, Україна*
Удосконалення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням в Україні
3. *Бабарика Я.В., здобувач, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, Україна*
Трактування сутності ефективного виробництва та реалізації молока
4. *Григоренко А.Б., магістрант, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, Україна*
Управління підприємством в кризовій ситуації
5. *Таран О.М., канд. екон. наук, доцент, Гряник Д.С., магістрант, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, Україна*
Стратегічний аналіз середовища сільськогосподарського підприємства
6. *Гуторов А.О., канд. екон. наук, с.н.с., ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН, Україна*
Обґрунтування критеріїв оцінки розмірності інтегрованих агропромислових формувань
7. *Євдокімова Т.С., студентка, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, Україна*
Удосконалення системи управління підприємством
8. *Коновалова С.Н., канд. екон. наук, доцент, ФГБОУ ВПО Воронежский государственный аграрный университет имени Петра I, Россия*
Основные направления развития предпринимательства в сельском хозяйстве России
9. *Копко Ю.А., старш. преподаватель, Белорусский национальный технический университет, Беларусь*
Проектирование конкурентной стратегии трансграничной транспортно-логистической системы
10. *Кривошея Є.В., студентка, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, Україна*
Нормативно-правове забезпечення торгівлі агропродовольчою продукцією між Україною та Європейським Союзом
11. *Курачий П.С., магістрант, Харківський національний аграрний*

університет ім. В.В. Докучаєва, Україна

Оцінка конкурентоспроможності підприємства як основа вибору його стратегії

12. *Лисенко В.А., здобувач, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, Україна*
Функціонування економічного механізму сільськогосподарського виробництва Харківської області
13. *Лисенко В.В., канд. екон. наук, доцент, Тереняк Л.В., канд. наук з держ. упр., доцент, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, Україна, Джеймс Данн, професор, Університет штату Пенсільванія, США,*
Поняття агробізнесу та підприємницького середовища на селі
14. *Макогон В.В., канд. екон. наук, доцент, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, Україна*
Застосування критерію узгодження для оцінки ефективності менеджменту агроформувань
15. *Николюк О.М., канд. екон. наук, доцент, Житомирський агроекологічний університет, Україна*
Методологічні основи дослідження управління конкурентоспроможністю підприємства
16. *Олійник І.О., канд. екон. наук, доцент, Тімова А.В. студентка, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, Україна*
Стан та організація виробництва продукції бджільництва
17. *Пащенко Ю.В., канд. екон. наук, доцент, Гончарук М.О., студентка, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, Україна*
Диверсифікація виробництва: суть та види
18. *Петров В.М., канд. екон. наук, професор університету, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, Україна*
Стратегічні цілі і напрямки розвитку системи технічного забезпечення сільськогосподарського виробництва
19. *Пономарьова М.С., канд. екон. наук, доцент, Фесенко А., студентка, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, Україна*
Особливості управління в галузі рослинництва в умовах ринкових перетворень
20. *Прозоров Р.Г., аспірант, Інститут тваринництва НААН Україна*
Сучасні тенденції розвитку логістичної системи сільськогосподарських підприємств молочного скотарства
21. *Саламін О.С., канд. екон. наук, асистент, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького, Україна*
Маркетингові засади адаптації сільськогосподарських підприємств до

бізнес-середовища

22. *Ставська Ю.В.*, канд. екон. наук, Вінницький національний аграрний університет, Україна
Формування експортоорієнтованого аграрного сектора України
23. *Філімонов Ю.Л.*, канд. екон. наук, доцент, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, Україна
Цінові аспекти ефективності виробництва і реалізації продукції рослинництва
24. *Цап В.Д.*, аспірант, Таврійський державний агротехнологічний університет, Україна
Особливість формування собівартості продукції (робіт, послуг) власного виробництва сільськогосподарськими підприємствами при сплаті податку на додану вартість
25. *Шарко І.О.*, канд. екон. наук, доцент, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, Україна
Інституційне забезпечення інноваційного розвитку аграрного виробництва України
26. *Шафранский И.Н.*, магістрант, УО «Белорусская государственная сельскохозяйственная академия», Беларусь
Моделирование инновационно-инвестиционного развития аграрной организации
27. *Шелудько Р.М.*, канд. екон. наук, доцент, *Полях В.М.*, аспірант, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, Україна
Основні аспекти формування маркетингової стратегії сільськогосподарських підприємств
28. *Шовкун Л.В.*, канд. екон. наук, доцент, *Савельєва О.М.*, канд. екон. наук, старший викладач, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, Україна
Поділ праці як системоутворюючий елемент організації праці

СЕКЦІЯ 2

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

1. *Pluzhnikova N.V.*, Senior Lecturer, *Volkova M.N.*, Associate Professor, Voronezh Branch of Russian Economic University named after GV Plekhanov Russian
Financial planning for farms
2. *Блудова В.В.*, *В'язовська В.О.*, студентки, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, Україна

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний аграрний університет
імені В. В. Докучаєва

**ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ ПРОБЛЕМИ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ**

**Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції,
(24 квітня 2015 р.)**

Харків - 2015

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

В.К. Пузік, чл.-кор. НААНУ, д-р с.-г. наук, професор; **В.М. Петров**, канд. екон. наук, доцент; **О.І. Гуторов**, д-р екон. наук, професор; **Т.І. Олійник**, д-р екон. наук, професор; **О.В. Ульяновченко**, чл.-кор. НААНУ, д-р екон. наук, професор; **Т.О. Бутенко**, канд. екон. наук, доцент; **Ю.Л. Філімонов**, канд. екон. наук, доцент; **М.С. Пономарьова**, канд. екон. наук, доцент; **І.О. Шарко**, канд. екон. наук, доцент.

Фундаментальні та прикладні проблеми підприємницької діяльності в аграрному секторі : матеріали Міжнародної наук.-практ. конф., 24 квітня 2015 р. / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Харків: ХНАУ, 2015. – 338 с.

До збірника увійшли результати досліджень вітчизняних та іноземних науковців, аспірантів і студентів, які висвітлюють актуальні проблеми підприємницької діяльності в аграрному секторі України та інших країн, розкривають механізм підвищення ефективності та перспективні напрями такої діяльності, засоби і проблеми державної підтримки агровиробництва та розвитку сільських територій.

Розраховано на вчених, викладачів, аспірантів та фахівців, які займаються питаннями підприємницької діяльності в аграрному секторі.

Видається за редакцією авторів.

ISBN 978-617-7211-13-5

© Видавництво "Фінарт"

© Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, 2015

ЗМІСТ

Секція 1. Формування бізнес-середовища та розвиток підприємницької діяльності у сільському господарстві.....	9
<i>Алієв Ф.М.</i> Передумови розвитку логістичної системи сільськогосподарських підприємств	9
<i>Антощенкова В.В.</i> Удосконалення податкового контролю за трансфертним ціноутворенням в Україні	12
<i>Бабарика Я.В.</i> Трактуння сутності ефективного виробництва та реалізації молока	16
<i>Григоренко А.Б.</i> Управління підприємством в кризовій ситуації	19
<i>Таран О.М., Гряник Д.С.</i> Стратегічний аналіз середовища сільськогосподарського підприємства	22
<i>Гуторова А.О.</i> Обґрунтування критеріїв оцінки розмірності інтегрованих агропромислових формувань	25
<i>Савокімова Т.С.</i> Удосконалення системи управління підприємством	28
<i>Коповалова С.П.</i> Основные направления развития предпринимательства в сельском хозяйстве России	31
<i>Котко Ю.А.</i> Проектирование конкурентной стратегии трансграничной транспортно-логистической системы	35
<i>Кривошея С.В.</i> Нормативно-правове забезпечення торгівлі агропродовольчою продукцією між Україною та Європейським Союзом	38
<i>Курячий П.С.</i> Оцінка конкурентоспроможності підприємства як основа вибору його стратегії	40
<i>Лисенко В.А.</i> Функціонування економічного механізму сільськогосподарського виробництва Харківської області	43
<i>Лисенко В.В., Джеймс Данн, Тереняк Л.В.</i> Поняття агробізнесу та підприємницького середовища на селі	46
<i>Микогон В.В.</i> Застосування критерію узгодження для оцінки ефективності менеджменту агроформувань	50
<i>Николюк О.М.</i> Методологічні основи дослідження управління конкурентоспроможністю підприємства	52
<i>Олійник І.О., Тімрова А.В.</i> Стан та організація виробництва продукції бджільництва	56
<i>Пащенко Ю.В., Гончарук М.О.</i> Диверсифікація виробництва: суть та види	59
<i>Петров В.М.</i> Стратегічні цілі і напрямки розвитку системи технічного забезпечення сільськогосподарського виробництва	62

<i>Пономарьова М.С., Фесенко А.</i> Особливості управління в галузі рослинництва в умовах ринкових перетворень.....	65
<i>Прозоров Р.Г.</i> Сучасні тенденції розвитку логістичної системи сільськогосподарських підприємств молочного скотарства	68
<i>Саламін О.С.</i> Маркетингові засади адаптації сільськогосподарських підприємств до бізнес-середовища	71
<i>Ставська Ю.В.</i> Формування експортоорієнтованого аграрного сектора України	74
<i>Філімонов Ю.Л.</i> Цінові аспекти ефективності виробництва і реалізації продукції рослинництва.....	77
<i>Цап В.Д.</i> Особливість формування собівартості продукції (робіт, послуг) власного виробництва сільськогосподарськими підприємствами при сплаті податку на додану вартість.....	80
<i>Шарко І.О.</i> Інституційне забезпечення інноваційного розвитку аграрного виробництва України	83
<i>Шафранский П.И.</i> Моделирование инновационно-инвестиционного развития аграрной организации	86
<i>Шелудько Р.М., Полях В.М.</i> Основні аспекти формування маркетингової стратегії сільськогосподарських підприємств.....	90
<i>Шовкун Л.В., Савельєва О.М.</i> Поділ праці як системоутворюючий елемент організації праці	93
Секція 2. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємницькою діяльністю	98
<i>Pluzhnikova N.V., Volkova M.N.</i> Financial planning for farms	98
<i>Блудова В.В., В'язовська В.О.</i> Проблеми розвитку непрямого оподаткування та соціального страхування	100
<i>Волкова М.П.</i> Методическое обоснование использования оперативного учета в системе учетно-аналитического обеспечения экономической безопасности... ..	103
<i>Журавлев А.А.</i> Источники информации об экономической безопасности предприятия.....	107
<i>Мирская О.</i> Информационное сопровождение организации безопасности предприятия.....	110
<i>Побединская Т.В.</i> Разработка организационных форм обеспечения полноты информации	114
<i>Стуров Ю.В.</i> Аналитическая работа как функция информационного сопровождения безопасности предприятия.....	117
<i>Тарасова Н.Б.</i> Место финансового учета в системе экономической безопасности.....	121

Ясменко Г.Н., Кузнецов М.А. Порядок формування резерва по сумнівним
долгам как метод управління ризиками організації 124

**Секція 3. Фінансово-кредитне підґрунтя та інвестиційне забезпечення
сталого розвитку суб'єктів господарювання України 128**

Komolov O. Questions of improvement of investment activity of banks in
strengthening of economic stability of economic subjects 128

Бадалов Х.М. Рівень собівартості продукції рослинництва в
сільськогосподарських підприємствах на сучасному етапі 131

Гуць О.С. Фінансове забезпечення інноваційного розвитку підприємства 135

Гуторов О.І., Гуторова О.О. Сутність та особливості інвестиційного
забезпечення підприємств аграрної сфери депресивних сільських територій . 138

Калашніков А.О. Оцінка впливу окремих факторів на рівень інвестиційного
забезпечення сільськогосподарських підприємств залежно від ефективності їх
діяльності 141

Коваленко А.С. Стійкість підприємств аграрного сектору України у період
кризи 144

Колеснік А.О., Гряник Ю.В. Управління оборотними активами як фактор
підвищення прибутковості сільськогосподарських підприємств 147

Коломісць Н.О., Павліченко В.М. Стабілізація державних фінансів в період
фінансової кризи в економіці України 150

Комарова Л.Л. Управління ризиками інвестування на сільськогосподарському
підприємстві через контролінг 154

Чупіс А.В., Мельник М.І. Інноваційно-інвестиційна діяльність агроформувань
Сумської області та її фінансове забезпечення 158

Яцук О.О. Основні засади та проблеми формування податкової політики в
аграрному секторі економіки 162

**Секція 4. Трансформація форм господарювання як умова формування
високоєфективного аграрного сектору економіки України 166**

Кірдан О.П. Аналіз стану сільського господарства України та пріоритетні
напрями розвитку аграрної політики 166

Табенська О.І. Реінжиніринг – кардинальний інструмент перепроєктування
бізнес-процесів 169

**Секція 5. Організаційно-економічний механізм раціонального
використання ресурсного потенціалу 173**

Sabetova T.V. Competency-based pproach to labour compensation 173

Вілоусько Т.Ю., Литвинова О. М. Диверсифікація аграрних підприємств як
фактор підвищення конкурентоспроможності 177

послуг і послуг із зберігання та реалізації продукції за вказівкою її власників на умовах консигнації.

УДК 339.564: 338.432

Ставська Ю.В., канд. екон. наук
Вінницький національний аграрний університет, Україна

ФОРМУВАННЯ ЕКСПОРТООРІЄНТОВАНОГО АГРАРНОГО СЕКТОРА УКРАЇНИ

На протязі останнього десятиріччя зовнішньоекономічна діяльність аграрного сектора характеризується позитивним сальдо та зростаючими темпами міжнародної торгівлі, і в подальшому при впровадженні обґрунтованої стратегії розвитку експортна орієнтація може забезпечити Україні стійку конкурентоспроможні позиції на міжнародних ринках. Тому, враховуючи динамічність зовнішнього середовища, постає необхідність дослідження новітніх факторів, форм, передумов та параметрів розвитку експортоорієнтованої діяльності суб'єктів господарювання для формування пріоритетних напрямів та механізмів ефективного функціонування аграрного сектора [1, с.129].

Експортна діяльність будь – якого підприємства, в тому числі і сільськогосподарського, визначається його експортним потенціалом, тобто можливістю забезпечити зовнішній ринок певним видом продукції. В свою чергу в основі експортного потенціалу знаходиться сировинно – ресурсна база і забезпеченість фінансовими, людськими, науково – технологічними ресурсами, що дозволить досягти стійких темпів зростання виробництва підприємства.

Аналізуючи факторні умови здійснення експортної діяльності в таларі приходимо до висновку, що вони традиційно носять характер екзогенної та ендогенної спрямованості [1, с.133], тобто враховують зовнішні та внутрішні чинники впливу.

Перш за все, необхідно враховувати чинники внутрішнього середовища, що впливають на формування експортоорієнтованого розвитку аграрного сектора України: кваліфікованість робочої сили; відповідність ефективних технологій виробництва сучасності; забезпечення фінансовими та сировинними ресурсами; інформаційно-інноваційно-інвестиційний потенціал; насиченість внутрішнього ринку; впровадження світових стандартів та систем якості виготовленої продукції; зовнішньоекономічна політика держави та політика імпортозаміщення; система підтримки та стимулювання експорту: участі в інтеграційних об'єднаннях та міжнародних організаціях; рівень розвитку нормативно-правової бази та її міжнародна гармонізація.

До зовнішніх чинників формування експортоорієнтованого розвитку аграрного сектора України відносяться: кон'юнктура світового ринку, світові

риночного ринку; умови конкуренції; доступність світової ринкової інфраструктури; політика міжнародних організацій та інтеграційних угод; міжнародна система принципів, норм та стандартів.

На сьогоднішній день в Україні аграрним підприємствам важко конкурувати відповідно як екзогенним так і ендогенним факторам виробництва продукції. Це призводить до експорту Україною на світові ринки дешевої сировини, що знижує рівень прибутковості галузі, і свідчить про досить низьку конкурентоспроможність товарів в частині співвідношення ціна—якість.

Тому головним завданням експортоорієнтованого розвитку є підвищення техніко-технологічного рівня виробництва продукції, що вдосконалив процес механічної обробки та підвищить консументні показники конкурентоспроможності товарів аграрного сектора.

На сучасному етапі головними у забезпеченні конкурентоспроможності української агропродовольчої продукції на світовому ринку є економічні критерії (зокрема, низькі експортні ціни). Водночас консументні та нормативні критерії реалізуються частково, тоді як екологічні та маркетингові критерії майже не використовуються експортерами у формуванні конкурентних переваг продукції. В результаті відповідна стратегія знижує ефективність, гнучкість та стабільність експортної діяльності в довгостроковій перспективі.

Реалізація консументних конкурентних переваг можна досягти за допомогою збалансування різновекторних економічних інтересів суб'єктів, що беруть участь у процесі формування якісних параметрів продукції на всіх етапах технологічного ланцюга. Нормативну складову конкурентоспроможності продукції повинен забезпечити процес гармонізації національних стандартів із міжнародними, що в кінцевому результаті призведе до встановлення рівноправних економічних відносин між аграрним та переробним секторами та скорочення додаткових витрат експортерів на проведення повторної сертифікації продукції в країнах-імпортерах.

Не реалізованими в Україні залишаються екологічна та маркетингова складова конкурентоспроможності продукту. Першочерговими заходами щодо активізації повинні стати: переведення значної кількості екологічно чистих земель під органічне землеробство; допомога у формуванні експортоорієнтованими підприємствами галузі довгострокових маркетингових стратегій; організація доступу суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності до інфраструктури міжнародної логістичної системи та ін.

Особливою умовою функціонування експортного виробництва є розвиток міжних та підтримуючих аграрний сектор галузей. Зокрема, йдеться про відповідні галузі машинобудівної промисловості, хімічної та переробної, а також окремі сфери послуг. Їх головна роль полягає у встановленні тривалих, перервних ділових контактів, що прискорює інноваційні процеси.

Крім традиційних факторних умов, при розробці стратегії експортоорієнтованого розвитку буде доцільно врахувати і такі важливі фактори, як інформаційно-інноваційний потенціал та інфраструктура

(ринкова, освітня, соціально-культурна та ін). На інституційному рівні, в першу чергу, завданням державної інноваційно-інвестиційної політики має стати створення високопривабливого правового середовища, яке активізує інвестиційний процес на даному напрямку аграрної економіки. В сучасних реаліях сільськогосподарського виробництва основним джерелом фінансування інновацій та залучення інвестицій є прибуток суб'єктів господарської діяльності, якого виявляється недостатньо для модернізації техніко-технологічних процесів. Саме тому стратегія розбудови інноваційно-інвестиційної політики в експортоорієнтованій галузі повинна базуватись на мобілізації та комплексному використанні інноваційно-інвестиційного потенціалу на мікро-, мезо- та макрорівнях для максимального прискорення переходу виробництва на новий технологічний етап [3].

Починаючи з 2000 р. в Україні спостерігається стала тенденція до зростання обсягів виробництва валової продукції сільського господарства та продовольчих товарів, зокрема з 2000 р. по 2012 р. обсяг валової продукції зріс на 32,4 %. Разом із тим відбувається постійне нарощування обсягів експорту в аграрному секторі та позитивного сальдо зовнішньої торгівлі.

Зростання питомої ваги готових продуктів в загальному експорті має важливе значення для України, адже така тенденція сприятиме посиленню конкурентних позицій держави в цілому. Важливо відмітити, що за період 2005–2012 рр. український експорт готових продуктів зріс у 2,7 раза. На особливу увагу заслуговує те, що найзначніше експорт зріс до країн Європи – більш ніж в 5 разів.

Однак, аграрний сектор використовує свій експортний потенціал далеко не повною мірою, без урахування сучасних тенденцій та потреб глобального ринку, що загрожує залишити українську економіку на слабких зовнішньоторговельних позиціях. Для вирівнювання дисбалансів в розвитку експортоорієнтованого сектора необхідно формувати прогресивну товарну та географічну структуру, підвищувати рівень техніко-технологічного забезпечення та наукомісткості виробництва, вдосконалювати якість інституційного середовища, стимулювати зростання внутрішнього ринку, активізувати політику імпортозаміщення тощо.

1. Карасьова Н. М. Глобалізаційні детермінанти експортоорієнтованого розвитку аграрного сектора України / Н. М. Карасьова // Міжнародна економічна політика. – 2014. – № 1(20). – С. 129–151.

2. Кваша С. М. Експортний потенціал галузей АПК в умовах формування зони вільної торгівлі з ЄС / С. М. Кваша // Науковий вісник нац. університету біоресурсів і природокористування України. – 2012. – № 169. – С. 97–102.

3. Лопатинський Ю. Ф. Вплив глобалізаційних процесів на розвиток вітчизняного аграрного сектора / Ю. Ф. Лопатинський // Інноваційна економіка – 2013. – № 3(40).